

Puls Uczelni

Pismo Studentów Poznańskiej Akademii Medycznej NS im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

W NUMERZE

Zmiana nazwy Uczelni

s. 2

Ambulans dla PAM

s. 2

Jubileusz Prof. Witolda Szyftera

s. 4

V Światowy Festiwal Wikliny

s. 8,10

Seks jako tabu kulturowe

s. 12

Zmiana nazwy Uczelni

Drodzy Studenci i Wykładowcy, miło nam poinformować, że 23 listopada 2023 roku Ministerstwo Edukacji i Nauki wyraziło zgodę na zmianę dotychczasowej nazwy naszej Uczelni.

Uczelnia wchodzi w trzecie dziesięciolecie swojego istnienia z nową nazwą – **Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I**.

Dotychczasowa nazwa naszej Uczelni (Akademia Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu) była bardzo ogólna i tym samym nie pozwalała na wyróżnienie nas spośród innych szkół wyższych posiadających podobny status akademii nauk stosowanych.

Nowa nazwa – Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I nadaje naszej szkole bardziej wyrazistego charakteru, odzwierciedlając tym samym długoletnią tradycję kształcenia na kierunkach medycznych. Ukoronowaniem przyjętej strategii rozwoju Uczelni jest urucho-

mienie z początkiem roku akademickiego 2023/2024 kształcenia na jednym z najbardziej prestiżowych kierunków, tj. kierunku lekarskim.

W ramach zmiany nazwy zostanie przyjęte nowe logo, którego wizualizację przedstawiamy.

Zmiana na Poznańską Akademię Medyczną Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I wiąże się z wymianą dotych-

czasowych szyldów placówki, obowiązujących urzędowych pieczęci oraz przebudową strony www.

W związku z tym pełne przejście do nowej nazwy Uczelni będzie pewnym procesem. Planujemy, że wszystkie zmiany organizacyjne i techniczne zostaną przeprowadzone do dnia 1 marca 2024 roku.

Oficjalnie nową nazwą Uczelni – **Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I** – będziemy posługiwać się od 1 stycznia 2024 roku.

Ambulans dla Akademii

28 października 2023 roku Pan Andrzej Tyłenda z fundacji Omega-Hope (pełna nazwa Międzynarodowa Polsko-Ukraińska Charytatywna Organizacja CO Omega-Hope, <https://omega-hope.org/>) prze-

kazał naszej uczelni darowiznę w postaci w pełni wyposażonego ambulansu.

Ambulans posiada piękne graficzne oznaczenia Akademii oraz grafikę Studenckiego Koła Naukowego kierunku ratownictwo medyczne „Laryngoskop”,

ponieważ to przede wszystkim studentom ratownictwa medycznego będzie służył do nauki. W czasie przekazania darowizny Pan Andrzej Tyłenda życzył, aby ambulans przyczyniał się do zwiększenia wiedzy i umiejętności praktycznych studentów.

Na bogate wyposażenie karetki składają się między innymi:

- kardiomonitor,
- respirator z zastawką wytwarzającą dodatnie ciśnienie końcowe (PEEP),

Prezentacja wyposażenia ambulansu

- aparat EKG,
- wolumetryczna pompa infuzyjna,
- kapnometr,
- nosze,
- deska ortopedyczna,
- nosze podbierakowe,
- płachta do przenoszenia pacjenta (nosze płachtowe),
- szyny unieruchamiające złamanie,
- kołnierz ortopedyczny,
- ssak ciśnieniowy 65 Kpa o pojemności 1 l,
- ssak przenośny,
- w pełni wyposażone torby PSP R1,
- krzesło kardiologiczne i materac próżniowy.

W najbliższym czasie ambulans zamontowany zostanie defibrylator (Life Pack 15), przenośne USG (fas) oraz urządzenie do masażu klatki piersiowej (LUKAS).

Podziękowanie za przekazany dar złożył Założyciel-Kanclerz Janusz Musiał oraz Rektor Akademii dr inż. Włodzimierz Usarek, prof. PAM.

Prodziekan WNM Krzysztof Kostewicz prezentuje Panu Andrzejowi Tylandzie kompletny ubiór ratownika medycznego

WYDAWCA

Wydawnictwo Naukowe
Poznańskiej Akademii Medycznej NS
im. Księcia Mieszka I w Poznaniu
ul. Bułgarska 55
tel. 61 646 02 32
www.pam.poznan.pl/wydawnictwo
wydawnictwo@pam.poznan.pl

Redakcja i stali współpracownicy

Joanna Białas
Dobrosława Gučia
Izabela Podejma
Anna Zbaraszewska
Samorząd Studencki PAM

Skład

Studio StrefaDTP
Nakład 300 egz.

*Masz poczucie humoru?
Śpiewasz, uprawiasz ciekawy sport?
Pomagasz innym - jesteś
wolontariuszem?
Piszesz wiersze, rysujesz, może
masz hobby, którego nie znamy?
Podziel się z nami swoją pasją
albo dołącz do współpracowników
Pulsu Uczelni!*

Zarząd Fundacji Omega-Hope oraz władze PAM

Uczestnicy wydarzenia

Wyróżnienie dla Założyciela-Kanclerza PAM

Pan Janusz Musiał Kanclerz-Założyciel PAM, otrzymał zaszczytne wyróżnienie Medal za Pomoc Ofiarom Wojny i Uchodźcom Ukrainy Medal został ustanowiony i nadawany jest przez Środkowo-europejskie Centrum Analiz Strategicznych – Polska.

Serdecznie gratulujemy i dziękujemy za niezwykle zaangażowanie!

Dyplom oraz medal przyznany
Kanclerzowi-Założycielowi PAM

Wyróżnienia od Prezydenta Rzeczypospolitej dla naszych studentów

Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda na wniosek Wojewody Wielkopolskiego odznaczył naszego absolwenta kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne Pana Piotra Stanisławskiego (postanowienie Nr 79/2023) oraz obecnego studenta – również kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne – Pana Łukasza Wlekę (postanowienie Nr 43/2023) Brązowym Krzyżem Zasługi za zasługi w działalności na rzecz ochrony przeciwpożarowej.

Oznaczenie to, ustanowione w 1923 roku nadawane jest osobom, które położyły zasługi dla państwa lub obywateli dokonując czynów przekraczających zakres ich zwykłych obowiązków, ofiarną

działalność publiczną, ofiarne niesienie pomocy oraz działalność charytatywną.

9 listopada 2023 roku odznaczenia w imieniu Prezydenta RP wyróżnionym wręczył Wojewoda Wielkopolski Pan Michał Zieliński.

Prorektor dr inż. Andrzej Bolewski, prof. PAM oraz dziekan Wydziału Nauk Społecznych dr Anna Zbarszewska, prof. PAM wraz z prodziekanami dr Izabelą Gruszczyńską i dr Piotrem Warzychem, pogratulowali studentom wyróżnienia.

Dołączamy się wszyscy do gratulacji i życzymy dalszych sukcesów!

Odnaczeni Piotr Stanisławski i Łukasz Wleky

Jubileusz 50-lecia pracy zawodowej Profesora Witolda Szyftera, Dziekana Wydziału Lekarskiego

W grudniowe przedpołudnie 9 grudnia 2023 roku w poznańskiej Concorдии zebrali się przyjaciele, uczniowie i współpracownicy Profesora dr. hab. Witolda Szyftera na pięknym jubileuszu z okazji 50-lecia Jego pracy zawodowej.

Wśród zebranych byli goście specjaliści reprezentujący: Urząd Miasta Poznania, Narodowy Fundusz Zdrowia z Warszawy i Poznania oraz władze naszej uczel-

ni. Byli obecni poprzedni wojewodowie naszego województwa, dyrektorzy szpitali poznańskich, liczni kierownicy (byli i obecni) klinik laryngologicznych w Polsce. Przybyła liczna reprezentacja Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciewego, dyrekcja Instytutu Genetyki Człowieka PAN, a także Prezydent Europejskiego Towarzystwa Laryngologicznego prof. Małgorzata Wierzbicka.

Jubileusz zorganizował Poznański Oddział Otorynolaryngologów – chirurgów głowy i szyi. Specjalne pozdrowienia i życzenia w formie filmowej przesłał Jurek Owsiak. Całość prowadzili dr hab. Wojciech Gawęcki oraz dr n. med. Łukasz Borucki. Jubilat wygłosił wykład „150 rocznica pierwszej laryngektomii – spojrzenie wstecz i przyszłość”, odebrał wiele życzeń, podziękowań i uścisków, do ↻

Goście przybyli na jubileuszową uroczystość. Fot. R. Świątkowski

Jubilatowi życzenia składają przedstawiciele PCSS. Fot. R. Świątkowski

☛ których nasza Akademia również się dołączyła.

Profesor Witold Szyfter od stycznia 2023 roku jest pracownikiem naszej uczelni. Przywitaliśmy Pana Profesora – Uczzonego o ugruntowanej pozycji w świecie medycznym, cenionego w kraju i za granicą eksperta w dziedzinie otolaryngologii, znanego ze swoich licznych publikacji Naukowca i Nauczyciela Akademickiego, z wielką radością, zaszczytem. Pan Profesor bez chwili zawahania przyjął nasze zaproszenie do podjęcia się organizacji jakże wymagających studiów na kierunku lekarskim. Zdawaliśmy sobie sprawę, że uruchomienie tego kierunku z początkiem roku akademickiego 2023/2024 to jedno z największych wyzwań w ponad dwudziestoletniej historii naszej Uczelni.

Jak pisał Jubilat w poprzednim numerze „Pulsu Uczelni”: „Od wiosny 2023 roku, kiedy otrzymaliśmy zgodę Ministra Edukacji i Nauki na utworzenie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim na kierunku lekarskim a tym samym utworzenia Wydziału Lekarskiego na naszej Uczelni, rozpoczę-

liśmy bardzo intensywne prace nad opracowaniem programu studiów, jak i pozyskaniem kadry, która będzie ten program realizowała.

Przez wiele miesięcy przeprowadziliśmy dziesiątki, jeśli nie setki rozmów z różnymi osobami o dużym autorytecie naukowym i umiejętnościach dydaktycznych, ażeby zgromadzić odpowiednią kadrę dydaktyczno-naukową. I to się udało. [...] Z niecierpliwością czekamy na naszych studentów!”.

3 października br. w Auditorium Maximum Collegium Iuridicum Novum Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, podczas inauguracji roku akademickiego 2023/2024 wśród zgromadzonych przywitaliśmy studentów I roku kierunku lekarskiego. Wykład inauguracyjny „Quo vadis medycyna” wygłosił dziekan Wydziału Lekarskiego Profesor Witold Szyfter.

Już następnego dnia rozpoczęły się zajęcia na tym kierunku. Odbył się pierwszy wykład z fizjologii z elementami

JM Rektor i Założyciel-Kanclerz PAM przekazują Profesorowi życzenia i upominki od naszej Uczelni

fizjologii klinicznej oraz ćwiczenia z biochemii z elementami chemii.

Kilka słów, które przekazaliśmy na ręce Jubilata w dniu uroczystości ani te, które kierujemy obecnie nie są w stanie wyrazić naszej wdzięczności dla dotychczasowej działalności Pana Profesora na rzecz naszej Akademii.

Dziękujemy! i życzymy STO plus VAT lat Panie Profesorze!

Władze i społeczność akademicka PAM

8. Europejska Sesja Chirurgii Laryngologicznej

15 listopada 2023 roku to dzień, na który nasza Akademia czekała od dawna. Tego dnia odbyła się już 8. edycja Europejskiej Sesji Chirurgii Laryngologicznej (European Laryngological Live Surgery Broadcast), którą koordynował Dziekan Wydziału Lekarskiego PAM, prof. dr hab. n. med. Witold Szyfter. Pierwsza sesja odbyła się

2 grudnia 2015 roku. W 2020 roku sesję odwołano z powodu pandemii Covid-19.

W tym roku w trakcie wydarzenia zostało zaprezentowanych 19 fascynujących operacji przeprowadzanych w 10 renomowanych europejskich ośrodkach medycznych.

Głównymi organizatorami tegorocznej sesji byli: miasto Poznań, Europej-

skie Towarzystwo Laryngologiczne oraz Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe (PCSS).

Po raz kolejny studio centralne było zlokalizowane w PCSS, umożliwiając widzom na całym świecie obserwować na bieżąco operacje. Rola głównego koordynatora była kluczowa dla sukcesu całego przedsięwzięcia, a warto zaznaczyć, że nie był to debiut prof. Witolda Szyftera.

Europejskie Sesje Chirurgii Laryngologicznej zyskały uznanie wśród widzów z ponad 100 krajów, stając się znaczącym wydarzeniem w kalendarzu medycznym. Bieżącą edycję śledziły ☛

Jedna z operacji transmitowanych podczas I sesji, 2015 rok

Zaplecze VII sesji w PCSS, 2022 rok

Moderatorzy VII sesji, 2022 rok

Operacja transmitowana z Poznania podczas VII sesji, 2022 rok

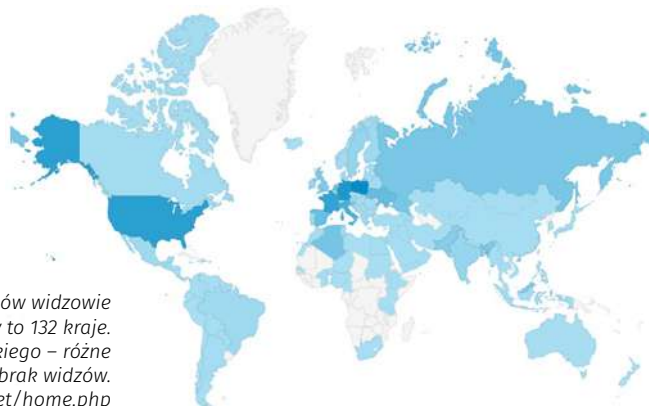
Osoby z 78 krajów, po raz pierwszy z Tajwanu, Senegalu, Ghany i Etiopii. To dowodzi globalnego zainteresowania i znaczenia tego wydarzenia w świecie medycyny laryngologicznej. Moderatorami operacji byli prof. Cezare Piazza z Włoch, prof. Jens Peter Klussmann z Niemiec, prof. Gauthier Desuter z Belgii, prof. Michal Zábrodský z Czech oraz Poznania Prof. Witold Szyfter.

Transmisje operacji laryngologicznych on-line stanowią prezentację różnych aspektów tej specjalizacji, dążąc do rozszerzenia wiedzy i umiejętności lekarzy oraz studentów. Jest to niepowtarzalna okazja, aby na żywo śledzić różnorodne procedury, takie jak usuwanie

raka krtani, operacje fonochirurgiczne poprawiające jakość głosu czy usuwanie łagodnych nowotworów krtani. Jest to unikalna okazja do nauki i wymiany doświadczeń, pozwalająca uczestnikom czerpać wiedzę od najwybitniejszych specjalistów.

Nie możemy się doczekać nadchodzącej edycji, która odbędzie się 20 listopada 2024 roku. Materiały archiwalne z poszczególnych edycji można obejrzeć na stronie <https://els.livesurgery.net/home.php>.

Fot. ze strony <https://els.livesurgery.net/archive.php>

Mapa świata pokazująca, z jakich krajów widzowie oglądali transmisje w latach 2015-2023, były to 132 kraje. Legenda: od koloru jasnoniebieskiego do ciemnoniebieskiego – różne kolory w zależności od liczby widzów, biały – brak widzów. Źródło: <https://els.livesurgery.net/home.php>

Poród w trudnych warunkach – wykład i ćwiczenia

2 grudnia 2023 roku ratownicy medyczni i położne Polskiej Akcji Humanitarnej przeprowadzili zajęcia dla studentów kierunku ratownictwo medyczne z zakresu przyjmowania porów w trudnych warunkach popularnie zwanych porodami ulicznymi.

Zespołowi prowadzącemu warsztaty bardzo dziękujemy!

Ćwiczenia praktyczne z użyciem specjalistycznych fantomów

Psychołajki w Psitulisku

Mikołajki to chwila, w której tradycyjnie szykujemy buty dla św. Mikołaja. Drobne prezenty znajdowane pod poduszką lub w butach sprawiają radość zarówno dzieciom jak i dorosłym. Na naszej Uczelni od poprzedniego roku my studenci psychologii III roku studiów niestacjonarnych zupełnie spontanicznie obchodzimy Psychołajki, które integrując grupę przynoszą dużo śmiechu i zabawy. W tym roku jednak postanowiliśmy prócz tradycyjnych prezentów obdarować jeszcze kogoś.

Psychologia, na której studiujemy to kierunek pełen wiedzy o człowieku oraz przede wszystkim o sposobach, metodach i narzędziach, którymi w przyszłości będziemy pomagać ludziom. Wiedza psychologiczna, jaką zdobywamy studiując to także wiedza zaczerpnięta z naukowych badań i obserwacji zwierząt, dzięki którym min. wzrósł nurt Behawioryzmu – o którym nie jeden wykład już mieliśmy. To dzięki psom Pawłowa wiemy, czym jest warunkowanie klasyczne, prawo efektu i jaka jest różnica między nagrodą negatywną a pozytywną. Psy to także dogoterapia i towarzysze osób z dysfunkcjami a także coraz bardziej popularni współterapeuci w walce z niebezpieczną depresją. Tak więc Psy dla nas psychologów to nieodłączni towarzysze pracy terapeutycznej, ale także ogromne wsparcie każdego człowieka, który choć raz poczuł mokry psi nos na policzku. I dlatego właśnie w tym roku postanowiliśmy nasze Psychołajki zadedykować

psom oraz kotom, które mają swoje zasłużone miejsce w rozwoju psychologii.

Fundacja, którą postanowiliśmy wesprzeć w ramach Psychołajek to organizacja non-profit, gdzie wolontariusze i organizatorzy tworzą przyjazne miejsce dla przewlekle chorych, u kresu życia i często brutalnie potraktowanych przez człowieka psów i kotów, niemających szans na adopcję. Trudno sobie wyobrazić, co czuje taki starszy „Pan Kot” lub „Pan Pies” latami oddany człowiekowi a kończąc swoje życie w schroniskowej klatce. Serce pęka.

Na szczęście zrodziła się myśl a za nią działanie. W Zbiersku-Cukrowni powstała Fundacja Psitulisko, która wedle swoich możliwości przysparza psich i kocich seniorów, zapewniając im godne warunki, pomoc zdrowotną a przede wszystkim miłość i szacunek człowieka. Mieszkańcy Psituliska, którzy jeszcze niedawno skazani byli na żywot w zimnym zakratowanym schronisku mając „psie szczęście”, czyli ogromne zaangażowanie i tytanową pracę całej organizacji, zaopiekowane, bezpieczne i nie samotne, tam właśnie szykują się na podróż za tęczy most.

Jako psycholodzy wiemy także jak ogromne wyzwanie w Psitulisku spoczywa na barkach zaangażowanych tam osób. Wszyscy Oni nierzadko towarzyszą zwierzętom w ostatnich chwilach ich życia, właśnie tak jak ludzie powinni traktować swoich najlepszym przyjaciół... z szacunkiem i miłością. Za co należy się całej ekipie ogromne uznanie i podziw. To wszystko to intencja słuszna i bardzo

szlachetna. Jednak niezależnie ile serca włoży się w pomoc zawsze do tego potrzebne są finanse. Specjalistyczna karma, podkłady, leki często podawane dożywno, operacje ratujące życie, suplementy, kroplówki, cewniki i wiele innych to lawina gotówki, którą pochłania codzienna opieka w Psitulisku.

Doceniając, podziwiając i wspierając tą jakże potrzebną inicjatywę my studenci III roku psychologii NS zdecydowaliśmy się naszym prezentem obdarzyć podopiecznych Psituliska.

Ku naszej radości akcja spotkała się także ze zrozumieniem i zainteresowaniem Władz Uczelni, która zgodziła się nas wesprzeć – za co jesteśmy ogromnie wdzięczni. Jest nam także niezmiernie miło, że z pomocą Uczelni możemy wesprzeć mieszkańców Psituliska i wspomóc działania Fundacji. Liczymy, że nasze zaangażowanie przyczyni się do rozwoju organizacji i opieką nad kolejnymi zwierzęcymi seniorami, którzy jeszcze nie mają swojego kocyka w Psitulisku.

W przyszłym roku Psychołajki także w okresie przedświątecznym zagospodzą na Uczelni. Jednak wtedy liczymy na wsparcie wszystkich roczników psychologii zarówno stacjonarnych jak i niestacjonarnych oraz koleżanek i kolegów z innych kierunków. Wierzmy, że w przyszłym roku w Psychołajki będziemy mogli obdarować prezentem psychołajkowym kolejne potrzebne miejsce, które czyni dobro.

*Studenci kierunku psychologia
IIIR JSM NS,
tekst Sylwia Wojciechowska*

Podopieczni Fundacji Psitulisko. Fot. archiwum Fundacji

V Światowy Festiwal Wikliny i Plecionkarstwa

Światowy Festiwal Wikliny i Plecionkarstwa to bez wątpienia największe i jedno z najważniejszych spotkań środowiska plecionkarzy i jego sympatyków na świecie. Piąty jubileuszowy festiwal przeniósł się z Nowego Tomyśla do Poznania na Międzynarodowe Targi Poznańskie.

Nasza Uczelnia od pierwszej edycji Festiwalu w 2008 roku wspiera to bardzo ciekawe i ważne przedsięwzięcie. Jego pomysłodawcą jest Andrzej Pawlak. Jak pisze „Światowa impreza w powiatowym miasteczku? Dlaczego nie? Wymarzyłem sobie to przed kilku laty [...]. I choć nie brakowało wówczas sceptyków, postawiłem wszystko na jedną kartę. Wsparło mnie liczne grono życzliwych osób, które – podobnie jak ja – uwierzyli w powodzenie tego przedsięwzięcia”¹. Nasza Akademia jest strategicznym partnerem Festiwalu – święta sztuki i rzemiosła plecionkarskiego. Nasi studenci oraz pracownicy Filii w Nowym Tomyślu, jako wolontariusze wspierają organizatorów, czyli Ogólnopolskie Stowarzyszenie Plecionkarzy i Wikliniarzy.

Stowarzyszenie to podjęło starania aby sztuka wyplatania została wpisana

na na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego. 10 lipca 2018 roku „Plecionkarstwo w Polsce” wpisano na tę Listę. Plecionkarstwo jest jednym z najstarszych rzemiosł uprawianych przez człowieka. „Przez stulecia wykonywano je na marginesie innych prac gospodarskich, jednak w regionach o słabo rozwiniętym przemyśle i słabej ziemi, stało ono się głównym zajęciem. Przykładem są okolice Nowego Tomyśla, gdzie od XVIII wieku rozwijano uprawę wikliny, która nie wymagała ziem wysokiej klasy, stwarzając tym samym warunki do rozwoju plecionkarstwa”². Ważne jest aby tradycje te dalej pielęgnować i przekazywać kolejnym pokoleniom.

W bieżącym roku w dniach 24-27 sierpnia odbyło się jubileuszowe spotkanie. Wcześniejsze edycje odbyły się:

- I Światowy Festiwal Wikliny i Plecionkarstwa, wg pomysłu i autorstwa A. Pawlak – 29 sierpnia 2008 w Nowym Tomyślu,
- II Światowy Festiwal Wikliny – 26-28 sierpnia 2011 w Nowym Tomyślu,
- III Światowy Festiwal Wikliny i Ple-

² <https://polskieplecionkarstwo.pl/-plecionkarstwo-w-polsce-wpisane-na-krajowa-liste-niematerialnego-dziedzictwa-kulturowego,218.html> (dostęp: 7.09.2023).

cionkarstwa – 21-23.08.2015 w Nowym Tomyślu,

- IV Światowy Festiwal Wikliny i Plecionkarstwa – 22-25 sierpnia 2019 w Nowym Tomyślu.

W V edycji Festiwalu, która odbyła się na Międzynarodowych Targach Poznańskich wzięli udział przedstawiciele ponad 60 państw z 6 kontynentów! Najważniejszym wydarzeniem każdego spotkania jest międzynarodowy konkurs wyplatania. Podczas tej edycji plecionkarze z całego świata rywalizowali w VI Międzynarodowym konkursie plecionkarskim o Grand Prix Festiwalu. Konkurs składa się z dwóch części: prac wykonywanych na żywo oraz prac nadesłanych, a uczestnicy przystępują do konkursu indywidualnie lub w dwuosobowych zespołach. Prace wykonywane na żywo, międzynarodowe jury poddało ocenie w pięciu kategoriach: kosz tradycyjny, galanteria, tradycyjna forma ogrodowa, abstrakcyjna forma dekoracyjna, forma dekoracyjno-użytkowa z „papierowej wikliny”, natomiast prace nadesłane w dwóch kategoriach: forma użytkowa i forma dekoracyjna. Zmagania zawodników można było oglądać w pawilonie nr 3.

Podczas Festiwalu zwiedzający mogli nabyć artykuły wyplatane z całego świata oraz zapoznać się z twórczością artystów z różnych krajów. Chętni brali udział w warsztatach prowadzonych przez utytułowanych plecionkarzy.

Fotorelację z wydarzenia prezentujemy na stronach 10-11.

Koncert Jarka Wista

Nasza Uczelnia była jednym ze sponsorów koncertu Jarka Wista Dolce VitaM, który odbył się 9 grudnia 2023 roku w Cen-

trum Kongresowo-Dydaktycznym UMP. Na koncercie przy włoskich przebojach lat 50. i 60. bawili się wyróżnieni, zasłużeni studenci naszej Uczelni. Piosenkarz

wykonał wielkie włoskie przeboje, m.in. *Ciao amore ciao, Quando quando, L'italiano (Lasciatemi Cantare), Caruso, Azzuro, Nel blu dipinto di blu (Volare), Il Cielo in una*, przy których publiczność bawiła się znakomicie.

Widok na scenę

Szkolenie fizjoterapeutyczne z zakresu urazów sportowych

Członkowie Koła Naukowe-go Fizjoterapii Physis oraz studenci kierunków wychowanie fizyczne i fizjoterapia mieli okazję uczestniczyć w wyjazdowych zajęciach w Karpaczu. W dniach 29 września – 1 października 2023 roku odbyły się warsztaty z zakresu przygotowania zawodnika do startu w zawodach oraz udzielania pierwszej pomocy w urazach sportowych. Warsztaty zorganizowane były przez interesariusza zewnętrznego Wielkopolskiego Centrum Zdrowia MEDPARK Sp z o.o. reprezentowanego przez Pana Macieja Kaczmarka.

Podczas trwającego 3 dni szkolenia studenci pozyskali wiedzę i umiejętności z zakresu:

- fizjologii wysiłku fizycznego,

- profilaktyki urazów,
- przygotowania zawodnika do startu,
- najczęstszych urazów w sporcie,
- diagnostyki urazów w trakcie wysiłku fizycznego,
- szybkiej interwencji fizjoterapeuty w urazach sportowych.

Warsztaty odbywały się w terenie, pierwszego dnia uczestnicy weszli na Snieżkę, drugiego dnia na Szrenicę, co pozwoliło na zastosowanie technik fizjoterapeutycznych w warunkach naturalnych oraz realne odczuwanie przez uczestnika efektów terapii.

Mamy nadzieję, że już niedługo kolejne warsztaty.

Serdecznie zapraszamy!

Fot. T. Tański Ćwiczenia praktyczne w plenerze

Wykład w plenerze

Uczestnicy szkolenia prezentują otrzymane zaświadczenia

Stypendium Prezesa Rady Ministrów dla Mykhaila Fesenki ucznia LO Mieszko

W Sali Sesyjnej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu 23 listopada 2023 roku odbyła się uroczystość wręczenia Stypendiów Prezesa Rady Ministrów za wybitne osiągnięcia edukacyjne w roku szkolnym 2022/2023. W tym roku do Ministerstwa Edukacji i Nauki wpłynęło 2975 wniosków o przyznanie takiego stypendium – wśród nich wnioszek z Liceum Ogólnokształcącego Mieszko. 396 uczniów otrzymało stypendium Ministra Edukacji i Nauki. Stypendium przyznaje się jednemu uczniowi danej szkoły, który otrzymał promocję z wyróżnieniem, uzyskując przy tym najwyższą w danej szkole średnią ocen.

Mieliśmy niezwykłą przyjemność uczestniczyć w tym wyjątkowym wydarzeniu, na którym Mykhail Fesenko uczeń klasy IID Liceum Ogólnokształcącego Mieszko odebrał stypendium. Gratulujemy Mykhailowi!

V Kongres Bezpieczeństwa Wodnego w Szczecinie

W dniach 17-18 listopada 2023 odbył się V Kongres Bezpieczeństwa Wodnego w Szczecinie.

Przez dwa dni, podczas trzech sesji plenarnych i warsztatów, przedstawiciele organizacji i służb ratowniczych oraz podmioty instytucjonalne działające w obszarze bezpieczeństwa wodnego dyskutowały m.in.: o kwalifikacjach z zakresu edukacji wodnej i bezpieczeństwa wodnego, kąpielach poza sezonem kąpielowym, w jaki sposób zwiększyć bezpieczeństwo obszarów morskich, powstającym polskim sektorze offshore, o ratownictwie w Europie, o trendach i perspektywach na przyszłość.

Podczas Kongresu zaprezentowano 12 referatów oraz w drugim dniu wydarzenia uczestnicy wzięli udział w warsztatach zorganizowanych w Morskim Centrum Nauki. W Kongresie wziął udział dr Tomasz Kubiak, wykładowca PAM.

1. Otwarcie Festiwalu. Foto Facebook Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Poznaniu
2. Wolontariusze PAM, w środku Komisarzy Festiwalu Andrzej Pawlak
3. Wolontariusze PAM, po prawej Kanclerz-Założyciel PAM Janusz Musiał, Komisarz Festiwalu Andrzej Pawlak i opiekun wolontariuszy Dziekan WNSiM Filii w Nowym Tomyślu Dominik Handzewniak
4. „Rzeźby” z wikliny przed halą Festiwalu
5. Warsztaty podczas Festiwalu
6. Wolontariusz PAM w czasie pracy
7. Widok na stoiska, na których uczestnicy na żywo wyplatają prace

8. Wypiecione szachy zaprezentowane przez słowackich plecionkarzy
9. Prace zgłoszone do konkursu
10. Jedno z festiwalowych stoisk
11. Widok na stoisko Tadeusza Pięty
12. Jedno z festiwalowych stoisk
13. Praca zgłoszona do konkursu
14. Widok na stoiska, na których uczestnicy na żywo wyplatają prace
15. Wolontariusze PAM

Studia podyplomowe 100% on-line Administracja publiczna

Rozpoczynamy rekrutację na studia podyplomowe Administracja publiczna z elementami zarządzania jakością! Kierunek jest idealnym wyborem dla osoby, która chce:

- pracować na stanowiskach urzędniczych,
- posiadać potrzebne kwalifikacje i rozwinąć karierę zawodową,
- zdobyć praktyczną i merytoryczną wiedzę,
- realizować studia w formie zdalnej.

Więcej informacji na temat naszej oferty znajdziesz na stronie <https://www.onlinestudia.pl/>

Nowości wydawnicze PAM

Rafał Janicki

Seks jako tabu kulturowe

W naszym społeczeństwie istnieją tematy, które, mimo ich powszechności i znaczenia, pozostają otoczone aurą tajemniczości i zakazu. Jednym z takich tematów jest seks – fundamentalny aspekt ludzkiego doświadczenia, który od wieków był i jest przedmiotem licznych tabu. Ale co dokładnie oznacza pojęcie „tabu” i w jaki sposób wiąże się ono z seksualnością?

Tabu, słowo pochodzące z języka polinezyjskiego, oznacza coś świętego, zakazanego i jednocześnie pełnego mocy. W kontekście kulturowym, tabu to zazwyczaj zakazy dotyczące określonych działań, tematów lub słów, które są uważane za niestosowne lub niedopuszczalne w danym społeczeństwie. Ta koncepcja tabu jest uniwersalna, choć jej konkretne przejawy różnią się w zależności od kultury.

W odniesieniu do seksu, tabu manifestuje się na wiele sposobów, od ograniczeń dotyczących wyrażania seksualności po społeczne i religijne normy okre-

ślające, co jest „akceptowalne” w sferze intymności. Dla wielu społeczeństw, seks, mimo że jest naturalną i istotną częścią ludzkiego życia, pozostaje tematem owianym ciszą i zakazem, często otoczonym negatywnymi konotacjami i fałszywymi przekonaniem.

Zrozumienie złożoności seksu jako tabu kulturowego wymaga głębokiego wglądu w jego historyczne, społeczne i psychologiczne aspekty, które będą przedmiotem mojej analizy w niniejszym artykule.

Historyczne ujęcie tematu: ewolucja postrzegania seksu jako tabu

Historia postrzegania seksu jako tabu jest tak różnorodna i skomplikowana jak sama historia ludzkości. Różne kultury na przestrzeni wieków przyjmowały odmienne podejścia do seksualności, które często odzwierciedlały szersze konteksty społeczne, religijne i polityczne.

W starożytnych cywilizacjach, takich jak Grecja i Rzym, seks często był

postrzegany jako naturalna i integralna część życia, co znajduje odzwierciedlenie w sztuce i literaturze tamtego okresu. Jednak nawet w tych kulturach istniały pewne tabu, na przykład dotyczące seksualności kobiet czy określonych praktyk seksualnych.

Średniowiecze przyniosło ze sobą znacznie bardziej restrykcyjne podejście, częściowo ze względu na wpływ chrześcijaństwa w Europie. W tym okresie seks zaczął być postrzegany jako coś, co powinno być ograniczone do małżeństwa i służyć przede wszystkim prokreacji.

Wiek Oświecenia i następujące po nim epoki przyniosły stopniowe liberalizowanie się postaw wobec seksualności, choć wciąż z dużymi różnicami między różnymi społecznościami. Epoki przełomu XIX i XX wieku można uznać za czas, kiedy seks zaczął być przedmiotem naukowego zainteresowania, co doprowadziło do głębszego zrozumienia ludzkiej seksualności.

W XX wieku, zwłaszcza podczas rewolucji seksualnej lat 60. i 70., nastą- ➔

☞ piło gwałtowne przełamanie wielu seksualnych tabu. W tym okresie zaczęto bardziej otwarcie mówić o seksualności, edukacji seksualnej i prawach seksualnych.

Mimo tych zmian, w wielu społeczeństwach wciąż istnieją silne tabu dotyczące seksualności, zwłaszcza w kontekście orientacji seksualnej, tożsamości płciowej i praktyk seksualnych.

Seks jako tabu w różnych kulturach: spektrum podejść

Różnorodność kulturowa świata objawia się nie tylko w językach, tradycjach czy kuchni, ale również w podejściach do seksualności. W tej części artykułu przyjrzymy się, jak różne społeczeństwa radzą sobie z tematem seksu, analizując zarówno liberalne, jak i konserwatywne podejścia.

Liberalne podejścia: w niektórych kulturach, takich jak krajów skandynawskich czy niektórych społecznościach Ameryki Północnej, podejście do seksualności jest bardziej otwarte i liberalne. W tych społeczeństwach edukacja seksualna często rozpoczyna się już we wczesnym wieku, a tematy takie jak różnorodność seksualna i antykoncepcja są otwarcie omawiane. W krajach tych zauważalny jest również wyższy poziom równości płci, co przekłada się na bardziej równomierny podział odpowiedzialności i przyjemności w relacjach seksualnych.

Konserwatywne podejścia: w kontraście, wiele społeczeństw, na przykład w regionach Bliskiego Wschodu, Azji Południowej, czy w niektórych częściach Afryki, nadal utrzymuje konserwatywne podejście do seksualności. W tych kulturach dyskusje na temat seksu są często tabu, a edukacja seksualna jest ograniczona lub nieobecna. W wielu przypadkach przestrzeganie tradycyjnych norm społecznych i religijnych odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu postaw wobec seksualności.

Różnice wewnętrzne: ważne jest jednak zaznaczenie, że w obrębie każdej kultury mogą istnieć znaczne różnice w podejściach do seksualności. Na przykład, nawet w społeczeństwach, które generalnie są uważane za konserwatywne, mogą istnieć enklawy o bardziej liberalnym podejściu do seksualności.

Wpływ globalizacji: ponadto, w erze globalizacji i internetu, tradycyjne gra-

nice kulturowe stają się coraz bardziej płynne, co prowadzi do wymiany i ewolucji idei dotyczących seksualności. Młode pokolenia, mając dostęp do szerokiej gamy informacji i różnorodnych perspektyw, coraz częściej kwestionują i reinterpretują tradycyjne normy i tabu.

Psychologiczne aspekty tabu seksualnego

Z perspektywy psychologicznej, tabu seksualne ma znaczący wpływ zarówno na jednostki, jak i na społeczeństwa. W moich analizach, zwróciłem uwagę na kilka kluczowych obszarów, w których to tabu manifestuje się i oddziałuje.

Wpływ na rozwój osobisty: od najmłodszych lat, tabu seksualne wpływa na sposób, w jaki ludzie poznają i ro-

Dante Gabriel Rossetti, *Roman de la Rose*, 1864.
Źródło: Wikimedia

zumieją swoją seksualność. W środowiskach, gdzie seks jest tematem tabu, młodzi ludzie często wyrastają z ograniczoną wiedzą o swoim ciele, seksualności i zdrowiu seksualnym. To może prowadzić do problemów związanych z niską samooceną, lękiem, a także problemami w relacjach intymnych w dorosłym życiu.

Společne konsekwencje: na szerszym poziomie społecznym, tabu seksualne często prowadzi do stygmatyzacji pewnych zachowań lub orientacji seksualnych. To z kolei może sprzyjać dyskryminacji i wykluczeniu, wpływając negatywnie na dobrostan emocjonalny i społeczny jednostek.

Wpływ na zdrowie seksualne i reprodukcyjne: ograniczona edukacja seksualna i tabu wokół tematów zwią-

zanych z seksem często skutkują niewystarczającą wiedzą na temat zdrowia reprodukcyjnego i świadomej antykoncepcji. To może prowadzić do wzrostu liczby nieplanowanych ciąży i przenoszonych chorób płciowych.

Rola wychowania i kultury: sposób, w jaki rodzice i opiekunowie mówią o seksie i seksualności, ma ogromny wpływ na to, jak dzieci będą postrzegać te tematy. W kulturach, gdzie seks jest otwarcie dyskutowany i traktowany jako naturalna część życia, ludzie często mają zdrowsze podejście do własnej seksualności.

Zmiana postaw: na szczęście, obserwuję też, że coraz więcej społeczeństw zaczyna łamać te tabu. Zwiększa się świadomość na temat znaczenia edukacji seksualnej i akceptacji różnorodności seksualnej, co jest obiecującym kierunkiem zmiany.

Wpływ tabu na edukację seksualną i zdrowie seksualne

Tabu seksualne ma głęboki wpływ na edukację seksualną oraz ogólne postrzeganie zdrowia seksualnego. W mojej analizie tego zagadnienia zwracam uwagę na kilka kluczowych obszarów, w których to tabu wywiera swoje skutki.

Ograniczenia w edukacji seksualnej: w środowiskach, gdzie seks jest tematem tabu, edukacja seksualna często jest niedostateczna lub w ogóle nieobecna. To prowadzi do sytuacji, gdzie młodzi ludzie wchodzi w dorosłość bez podstawowej wiedzy o swojej seksualności, bezpieczeństwie seksualnym i zdrowiu reprodukcyjnym. Brak takiej edukacji może mieć długoterminowe negatywne konsekwencje dla ich zdrowia i dobrostanu. W stanach USA, gdzie dominuje edukacja typu „abstinence-only” (ang. wyłącznie abstynencja), obserwuje się wyższą stopę ciąży wśród nastolatek i zakażeń przenoszonych drogą płciową. Jest to bezpośredni skutek ograniczonej edukacji seksualnej, co pokazuje, jak brak informacji wpływa na zdrowie młodych ludzi.

Mity i dezinformacja: w obliczu braku wiarygodnych informacji, młodzież często polega na niepełnych, błędnych lub mitach związanych z seksem. To może prowadzić do nieporozumień i niezdrowych postaw wobec seksu i relacji intymnych. W Indiach mit, że stosunek seksualny z dziewczcą może wyleczyć HIV/AIDS (*Human Immu-* ☞

☞ *nodeficiency Virus*, ang. *ludzki wirus upośledzenia odporności / Acquired Immune Deficiency Syndrome* ang. *zespół nabytego niedoboru odporności*) prowadzi do tragicznych konsekwencji zarówno dla zdrowia publicznego, jak i dla praw kobiet, podkreślając skutki dezinformacji w społeczeństwie.

Wpływ na zdrowie seksualne: niewystarczająca edukacja seksualna ma bezpośredni wpływ na zdrowie seksualne. Zauważyłem, że w społecznościach, gdzie tabu seksualne jest silne, częściej występują problemy takie jak choroby przenoszone drogą płciową, nieplanowane ciążę oraz trudności w dostępie do usług zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego.

Psychologiczne skutki: brak edukacji seksualnej i tabu wokół seksu mogą również prowadzić do problemów psychologicznych, takich jak lęk, wstyd czy poczucie winy związane z seksualnością. To z kolei może mieć negatywny wpływ na zdrowie psychiczne i jakość życia seksualnego. W Japonii, gdzie seks jest tematem tabu, zjawisko „celibat syndromu” (ang. *syndrom celibatu*) ilustruje, jak lęk i niewiedza wynikająca z braku edukacji seksualnej mogą wpłynąć na unikanie intymnych relacji i seksu przez młode osoby.

Dążenie do zmiany: na szczęście, coraz więcej prac naukowych i inicjatyw społecznych podkreśla znaczenie kompleksowej edukacji seksualnej jako klucza do promowania zdrowego i bezpiecznego życia seksualnego. Obserwuję rosnącą świadomość tego, jak ważne jest przełamywanie tabu seksualnego, aby umożliwić młodym ludziom zdrowy rozwój seksualny. Przeciwnieństwem negatywnych przykładów jest Holandia, gdzie kompleksowa edukacja seksualna prowadzi do niższych wskaźników ciąży wśród nastolatków i chorób przenoszonych drogą płciową, co pokazuje korzyści płynące z przełamania tabu i otwartej edukacji seksualnej.

Różnorodność seksualna i tabu: wpływ na akceptację

Tabu seksualne ma istotny wpływ na społeczne postrzeganie i akceptację różnorodności seksualnej, w tym orientacji seksualnych i tożsamości płciowych. W mojej analizie tego zagadnienia, skupiam się na kilku kluczowych aspektach.

1. Wpływ tabu na postrzeganie orientacji seksualnych: w wielu kulturach, gdzie istnieje silne tabu seksualne, często obserwuje się brak akceptacji dla osób nieheteronormatywnych. Tabu to może prowadzić do stygmatyzacji, dyskryminacji, a nawet przemocy wobec osób LGBT+ (ang. *Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender*, pol. *lesbijki, geje, biseksualne, transpłciowe*). Na przykład, w niektórych krajach Bliskiego Wschodu i Afryki, homoseksualność jest nie tylko tabu, ale również karana prawnie.

2. Tabu a tożsamości płciowe: podobnie, tabu seksualne często obejmuje również kwestie związane z tożsamościami płciowymi. W społecznościach, które trzymają się tradycyjnych norm płciowych, transpłciowość i inne nie-

zwalczać stereotypy i buduje mosty zrozumienia między różnymi segmentami społeczeństwa.

Tabu seksualne zatem wywiera znaczący wpływ na akceptację różnorodności seksualnej i płciowej, a jego przełamywanie jest kluczowe dla budowania bardziej otwartego i inkluzyjnego społeczeństwa.

Seksualność z perspektywy seksuologii: wpływ tabu na badania i postrzeganie

Jako student psychologii, interesuję się również, jak tabu seksualne wpływa na postrzeganie i badania seksualności w naukach seksuologicznych. Oto kilka kluczowych aspektów, które zaobserwowałem:

1. Tabu a zakres badań: w społeczeństwach, gdzie istnieje silne tabu seksualne, badania nad seksualnością mogą być ograniczone lub stygmatyzowane. To wpływa na zakres i głębokość naukowych badań seksualności, często skupiając się wyłącznie na aspektach biologicznych lub patologicznych, z pominięciem szerokiego spektrum doświadczeń seksualnych i relacji.

2. Wpływ na teorie seksualności: tabu seksualne może wpłynąć na rozwój teorii seksualnych, ograniczając je do konserwatywnych lub heteronormatywnych ram. Na przykład, przez długi czas w historii seksuologii dominowały teorie, które marginalizowały orientacje seksualne inne niż heteroseksualna.

3. Rozwój edukacji seksuologicznej: w miejscach, gdzie tabu seksualne jest mniej wyraźne, obserwuje się większą otwartość na rozwijanie i wdrażanie nowoczesnych, holistycznych programów edukacji seksualnej. Te programy skupiają się nie tylko na aspektach biologicznych, ale także na emocjonalnych, relacyjnych i społecznych aspektach seksualności.

4. Wpływ na terapię i poradnictwo seksualne: tabu może również wpłynąć na dostępność i podejście do terapii seksualnej i poradnictwa. W społeczeństwach, gdzie seks jest tabu, osoby z problemami seksualnymi mogą napotykać większe trudności w poszukiwaniu pomocy i wsparcia.

Przełamanie tabu seksualnego w naukach seksuologicznych ma więc istotne znaczenie dla rozwoju tej dziedziny, a także dla poprawy zdrowia seksualnego i dobrostanu społecznego.

F. Żmurko, *W upojeniu*, Muzeum Narodowe w Warszawie. Źródło Wikipedia

binarne tożsamości płciowe mogą być marginalizowane i źle rozumiane. To prowadzi do wykluczenia i trudności w dostępie do opieki zdrowotnej dla osób transpłciowych.

3. Edukacja a akceptacja: z drugiej strony, obserwuje się, że w społecznościach, gdzie tabu seksualne jest przełamywane, a edukacja na temat różnorodności seksualnej i płciowej jest dostępna, wzrasta poziom akceptacji i zrozumienia. Przykładowo, w niektórych krajach europejskich, takich jak Szwecja czy Holandia, większa otwartość na te tematy przekłada się na większą równość i prawa dla osób LGBT+.

4. Znaczenie włączania i reprezentacji: włączanie różnorodności seksualnej i płciowej w media, edukacji i polityce publicznej ma kluczowe znaczenie dla przełamania tabu i promowania akceptacji. Reprezentacja tych grup w przestrzeni publicznej pomaga

Wpływ tabu na społeczeństwo: konsekwencje dla norm społecznych, relacji i zdrowia publicznego

Tabu seksualne wpływa na wiele aspektów społeczeństwa, od norm społecznych po zdrowie publiczne. Poniżej przedstawiam, jak to tabu oddziałuje na różne sfery życia społecznego:

1. Normy społeczne: tabu seksualne często kształtuje społeczne normy dotyczące tego, co jest uważane za „normalne” lub „akceptowalne” w kontekście seksualności. To może prowadzić do utrwalania stereotypów płciowych, ograniczania wolności osobistej i promowania dyskryminacji osób, które nie pasują do tych norm.

2. Relacje interpersonalne: w środowiskach, gdzie seks jest tabu, relacje interpersonalne – zarówno romantyczne, jak i platoniczne – mogą być obciążone niepewnością i niewiedzą. Brak otwartości w komunikacji o seksualności może prowadzić do nieporozumień, konfliktów i problemów w relacjach.

3. Zdrowie publiczne: tabu seksualne ma również bezpośredni wpływ na zdrowie publiczne. Ograniczona edukacja seksualna i trudności w dostępie do usług zdrowia seksualnego mogą prowadzić do wzrostu chorób przenoszonych drogą płciową, nieplanowanych ciąży oraz ogólnego pogorszenia zdrowia seksualnego społeczeństwa.

4. Psychologiczny wpływ: na poziomie indywidualnym, tabu seksualne może prowadzić do poczucia wstydu, winy lub lęku związanego z seksualnością, co ma negatywny wpływ na zdrowie psychiczne. To może manifestować się w postaci problemów związanych z tożsamością, samoakceptacją czy relacjami seksualnymi.

5. Przemoc i wykorzystanie seksualne: w niektórych przypadkach, tabu seksualne może przyczynić się do kultury milczenia wokół przemocy seksualnej i wykorzystywania. Brak otwartości i edukacji w tych kwestiach sprawia, że ofiary często nie otrzymują odpowiedniego wsparcia, a sprawcy unikają odpowiedzialności.

6. Zmiany i wyzwania: obserwuję jednak, że coraz więcej społeczeństw stawia czoła tym wyzwaniom, dążąc do przełamania tabu seksualnego. Podnoszenie świadomości, poprawa edukacji seksualnej i promowanie zdrowia seksualnego to kroki, które mogą przyczynić

się do zdrowszego i bardziej otwartego społeczeństwa.

Nowoczesne wyzwania i zmiany: ewolucja postrzegania tabu seksualnego

Współczesny świat przynosi wiele zmian w sposobie, w jaki społeczeństwa postrzegają tabu seksualne. Poniżej przedstawiam przegląd obecnych trendów i zmian w tej dziedzinie:

1. Zwiększona otwartość i akceptacja: obserwuję rosnącą otwartość w dyskusjach na temat seksualności, co obejmuje większą akceptację różnorodności seksualnej i tożsamości płciowych. Media społecznościowe i internet odegrały kluczową rolę w demokratyzacji dostępu do informacji i stworzeniu platform dla mniejszości seksualnych.

2. Przemiany w edukacji seksualnej: coraz więcej krajów i instytucji wprowadza bardziej kompleksowe programy edukacji seksualnej, które nie tylko koncentrują się na biologicznych aspektach seksu, ale także na zdrowiu emocjonalnym, zgodzie i bezpieczeństwie.

3. Wyzwania związane z technologią: nowe technologie, takie jak aplikacje randkowe i dostęp do pornografii online, przynoszą nowe wyzwania w postrzeganiu i doświadczaniu seksualności. To wymaga nowego podejścia w edukacji i dyskusji na temat zdrowych relacji i seksualności.

4. Walka z dyskryminacją i przemocą seksualną: na całym świecie trwają ruchy społeczne walczące z dyskryminacją seksualną i przemocą, takie jak #MeToo (pol. #JaTeż - ruch obywatelski istniejący od 2017 roku, mający zwrócić uwagę na problem molestowania seksualnego kobiet). Te ruchy przyczyniają się do przełamania tabu i promowania otwartej dyskusji na temat przemocy i nierówności.

5. Zmiany prawne i polityczne: zauważam, że w wielu krajach dochodzi do zmian prawnych mających na celu lepszą ochronę praw osób LGBT+ i promowanie równości płci. To odzwierciedla globalny trend w kierunku większej akceptacji różnorodności seksualnej.

6. Wyzwania pandemiczne: pandemia COVID-19 (Corona Virus Disease 2019) również miała wpływ na seksualność, z jednej strony ograniczając możliwości kontaktów interpersonalnych, a z drugiej strony zmuszając społeczeństwa do refleksji nad znaczeniem intymności i bliskości.

Przyszłość seksu jako kulturowego tabu

Podsumowując, seks jako tabu kulturowe jest złożonym i wielowymiarowym zagadnieniem, które ewoluuje wraz ze zmianami społecznymi, kulturowymi i technologicznymi. Oto kilka kluczowych wniosków, które nasuwają się po analizie tego tematu:

1. Przełamywanie tabu: współczesne społeczeństwa stopniowo przełamują tabu seksualne, co prowadzi do większej otwartości i akceptacji różnorodności seksualnej. To jest kluczowe dla zdrowia emocjonalnego, społecznego i seksualnego jednostek.

2. Znaczenie edukacji: kompleksowa edukacja seksualna odgrywa fundamentalną rolę w kształtowaniu zdrowych postaw wobec seksualności. Edukacja ta powinna obejmować aspekty emocjonalne, relacyjne oraz biologiczne.

3. Wyzwania technologiczne i społeczne: nowe technologie i ruchy społeczne stwarzają nowe wyzwania, ale także nowe możliwości dla dyskusji i edukacji na temat seksualności.

4. Dążenie do równości i akceptacji: globalne zmiany w prawie i polityce publicznej, jak również aktywizm społeczny, są obiecującymi krokami w kierunku równości i akceptacji wszystkich form seksualności.

5. Rola psychologii i seksuologii: nauki psychologiczne i seksuologiczne mają kluczową rolę w dalszym badaniu i zrozumieniu złożonych aspektów seksualności, a także w przeciwdziałaniu negatywnym skutkom tabu seksualnego.

Patrząc w przyszłość, istotne będzie kontynuowanie dialogu na temat seksualności, dalsze przełamywanie tabu i promowanie zdrowego i otwartego podejścia do seksualności. Jako społeczeństwo, mamy możliwość kształtowania bardziej akceptującej i zdrowej przyszłości w zakresie seksualności.

Źródła: *Tabu seksuologii* – pod red. A. Jodko, Warszawa 2008; P. Bakselerowicz, „Seks z dziewczyną ma leczyć AIDS” – lekarka opowiada o misji w Afryce, <https://zielonagora.wyborcza.pl/zielonagora/7,35182,16378775,seks-z-dziewicina-leczyc-aids-lekarka-opowiada-o-misji.html> (dostęp: 27.11.2023); <https://bip.brpo.gov.pl> – Raport. *Dyskryminacja ze względu na orientację seksualną w kontekście działalności polskiego Rzecznika Praw Obywatelskich* (dostęp: 27.11.2023).

Karnawał

Za kilka chwil rozpocznie się ten wyjątkowy czas w roku. Strzelą butelki szampana, fajerwerki zaiskrzą się na niebie, a co za tym idzie – rozpocznie się czas świętowania nadejścia Nowego Roku – karnawał!

Karnawał to idealny moment by odebrać się od rzeczywistości, założyć maskę i zatracić się w zabawie. Maskowanie i przebieranie się pozwala na zmianę tożsamości, dzięki czemu możemy chwilowo wyzwoić się od ciężaru codziennych obowiązków. Maski i wolność w zachowaniu podczas karnawału są powiązane – człowiek przebiera się i zakrywa twarz aby pozostać nierozpoznanym podczas swoich szalonych dokonań, gdy jednocześnie – samo założenie maski powoduje u tej osoby zmianę jego zachowania.

Samo słowo karnawał pochodzi od włoskiego słowa *carnevale*, którego człony *caro* – mięso i *vale* – bywaj, oznaczają razem, pożegnanie mięsa, a także bali, maskarad, uczt oraz nieubłagane zbliżanie się wielkiego postu.

Data karnawału nie jest jednoznacznie określona, ponieważ jest to uwa-

runkowane od trwania wielkiego postu – czasu w trakcie którego chrześcijanie przygotowują się do nadejścia świąt wielkanocnych – jako że data wielkiego postu jest ruchoma, okres karnawału jest przestawny.

Zwyczajowo za początek karnawału uznaje się Nowy Rok lub święto Trzech Króli – które przypada 6 stycznia – natomiast za koniec noworocznych maskarad przyjmuje się Środą Popielcową, inaczej zwaną „wstępną środą”.

W Polsce czas ten niekiedy nazywano zapustami, ostatkami bądź „kusymi

leżności od posiadanych zasobów finansowych, w czasie uczt jedzono dużo, tłusto i lały się mocne trunki. W niektórych regionach symbolicznym pożegnaniem z karnawałem było ścięcie Mięso-pusta, czyli słomianej kukły.

Za obszar najbardziej świętujący karnawał uznawana jest Brazylia, a dokładniej miasto znajdujące się w tym państwie – Rio de Janeiro. Święto to zostało uznane za „największe show na ziemi” przyciągając miliony turystów każdego roku. Miasto przepełnione jest kolorami, paradami i konkursami, a w sercu tego wszystkiego jest samba – doskonałe odzwierciedlenie afro-europejskiej mieszanki, która definiuje kulturę Brazylii. W czasie karnawału w Rio de Janeiro organizowany jest pokaz, na którym najlepsze szkoły samby mają zaszczyt występować przed milionami widzów. Oglądając te występy, można zauważyć, jak wiele przygotowań i pracy wymaga każdy krok taneczny, wybór piosenki oraz tancerzy reprezentujących każdą szkołę.

Karnawał w Rio jest jedną z największych atrakcji na świecie, ale pozostanie zagadkowy, jeśli nie będziesz tam, aby go doświadczyć. W końcu czym jest karnawał, jeśli nie tygodniową imprezą?

Fot. pixabay

Martyna Feferkuch, Zofia Klejda

dniami”, jednakże częściej skupiano się jedynie na jego końcówce. Za okres największych zabaw i balów przyjmowany był tydzień przed wielkim postem, w którym występował tłusty czwartek. Na wsi i w miastach, we dworach, rezydencjach i chałupach, bawiono się i w za-

Zapleciony w wiklinowe witki

Rozmowa z Tadeuszem Piętą mistrzem plecionkarstwa

Tadeusz Pięta z wykształcenia jest rolnikiem, mistrzem plecionkarstwa, członkiem: Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Plecionkarzy i Wikliniarzy, Stowarzyszenia Twórców Ludowych oraz Stowarzyszenia Polskich Plecionkarzy. Od ponad 20 lat zajmuje się wyplataniem wikliny. Jego prace wystawiane były na konkursach krajowych i międzynarodowych w Hiszpanii, USA i Włoszech. Podczas festiwali i warsztatów wyplatał wi-

klinę na żywo, ucząc młodych adeptów plecionkarskich technik.

Spotkaliśmy się na V Światowym Festiwalu Wikliny i Plecionkarstwa w Poznaniu, miałeś tam swoją wystawę oraz jeden wzór w konkursie w kategorii praca nadesłana, prowadziłeś także warsztaty. Choć znamy się wiele lat, niewiele rozmawialiśmy o Twoim zawodzie.

Masz wykształcenie rolnicze, co się stało, że musiałeś zrezygnować z pracy w rolnictwie?

Ukończyłem Zasadniczą Szkołę Zawodową w zawodzie rolnik. Kilka lat po jej ukończeniu musiałem zrezygnować z pracy w rolnictwie z powodu poważnych problemów ze wzrokiem.

Kiedy zaczęła się Twoja przygoda z wikliną? Kto był Twoim nauczycielem? ➔

☞ **ciem – mistrzem? Wiem, że zacząłeś wypłacać ponad 20 lat temu, ale jak to się stało?**

To był rok 2001. Otrzymałem wówczas propozycję udziału w szkoleniu z wypłatania wikliny w Poznaniu, po którym miałem wykonać jeden typ kosza. Szkolenie przeznaczane było dla osób z dysfunkcją wzroku, a nauka nowego zawodu miała pomóc w uzyskaniu dodatkowego dochodu do skromnej renty. Wypłatanie spodobało mi się. Równoległe zacząłem więc pobierać nauki od bardzo dobrego mistrza z Nowego Tomysła Macieja Pawlaka. Trwało to przez ponad pół roku. W tym czasie nauczyłem się najwięcej. Kolejną lekcję odebrałem w Akademii Łucznicza od mistrza Stanisława Dziubaka.

Po ilu latach zdobyłeś tytuł mistrza plecionkarstwa? Co było warunkiem jego otrzymania?

Po trzynastu latach w 2014 roku, otrzymałem tytuł mistrza, ocenę miałem celującą. Warunkiem otrzymania tego tytułu było wcześniejsze doświadczenie w tym zawodzie, współpraca z wieloma instytucjami w kraju i za granicą oraz zdanie egzaminu na czeladnika.

Jakie formy lubisz najbardziej tworzyć? Użytkowe czy dekoracyjne, duże czy małe?

Każde, te małe i duże, użytkowe i dekoracyjne, bardzo lubię asymetryczne.

Brałeś udział w kilku konkursach plecionkarstwa, ten pierwszy gdzie się odbył i co przygotowałeś?

Moją przygodę na konkursach zacząłem od skoku na głęboką wodę, a mianowicie od konkursu na II Światowym

Kosz autorstwa T. Pięty przestany na konkurs w czasie V Festiwalu Wikliny i Plecionkarstwa, 2023. Fot. D. Gucia

Festiwalu Wikliny i Plecionkarstwa w Nowym Tomysłu w 2011 roku. Wcześniej pokazywałem moje prace głównie znajomym i kolegom plecionkarzom. Na konkurs wykonałem wielki kielich o wysokości 161 cm. Łącznie brałem udział w 19. konkursach krajowych i światowych, w Polsce i Hiszpanii.

Która z nagród czy też wyróżnień, a wiem że było ich kilka, jest dla Ciebie najważniejsza i dlaczego?

Pierwsza jaką otrzymałem, było to wyróżnienie na II Światowym Festiwalu w roku 2011. Był to ważny konkurs o światowej randze, no i pierwszy w którym wziąłem udział. Nagrodą była wycieczka do Brukseli, plus pewna kwota w euro. Dlaczego najważniejsza? – bo pierwsza i dlatego, że lubię podróżować po świecie.

Na zaproszenia różnych stowarzyszeń prowadzisz pokazy i warsztaty, w kraju i za granicą, ile krajów już odwiedziłeś? Który z wyjazdów był najciekawszy zawodowo? A który wyjazd najbardziej „egzotycznym”?

Zwiedzałem ciekawe miejsca w 15. krajach. „Z wikliny” byłem w Hiszpanii, we Włoszech oraz w Kanadzie i USA. Najciekawsze zawodowo były zajęcia, które prowadziłem na zaproszenie New Brunswick College of Craft & Design w Fredericton w Kanadzie. Było to w maju 2019 roku. Najbardziej „egzotycznym” jak to nazwałaś, był wyjazd na Alaska World Arts Festival Homer we wrześniu 2022 roku. Te wyjazdy były najbardziej przebojowe. W tym roku z Jolantą Surmą, która specjalizuje się w wypłataniu makramy, wzięliśmy udział w 350 edycji Targów Starego Rzemiosła (350. Thést Antica Fiera dei Cesti) w Polcenigo we Włoszech.

Jest wiele różnych urzędów i instytucji kultury powołanych by wspierać rękodzieło ginących zawodów. Niestety to i tak za mało, by można się dalej rozwijać, poznawać nowe techniki i wymieniać doświadczenia z innymi twórcami, propagować plecionkarstwo. Koszty materiałów, transportu czy biletów lotniczych są bardzo wysokie. Na ogół trzeba liczyć na siebie w organizacji udziału w krajowych i zagranicznych wydarzeniach. Dla mnie duże znaczenie ma wsparcie zagranicznych organizatorów festiwalu i spotkań naszego środowiska, w których biorę udział. Oferowane zakwaterowanie, wyżywienie oraz w całości lub częściowo pokrycie kosztów podróży jest bardzo dużą pomocą. W tym miejscu chcę bardzo podziękować Urzędowi Marszałkowskiemu ☞

Warsztaty prowadzone przez T. Piętę podczas V Festiwalu Wikliny i Plecionkarstwa, 2023. Fot. D. Gucia

Tadeusz Pięta z przyjaciółmi z Tajwanu, uczestnikami III Festiwalu Wikliny i Plecionkarstwa w Nowym Tomyślu, 2015. Fot. ze zbiorów T. Pięty

Tadeusz Pięta podczas wyplatania kosza na konkurs krajowy w Nowym Tomyślu, 2017. Fot. ze zbiorów T. Pięty

➔ Województwa Wielkopolskiego za dwukrotne wsparcie moich działań związanych z udziałem w Światowym Festiwalu w Homer na Alasce w 2022 roku, gdzie z Jolantą Surma reprezentowaliśmy nasz kraj oraz w tym roku w ramach Projektu Ambasador Kultury z Grzegorzem Nikolinem w 25. Fira Internacional del Cistell de Salt w Salt w hiszpańskiej Katalonii.

Czy próbujesz wyplatać z innych materiałów niż wiklina? Jeśli tak, to jakie były efekty tych prób?

Jak na razie nie. Natomiast łączę wiklinę z drewnem lub metalem albo ratanem. Na imprezach, w których biorę udział podglądam innych twórców, uczę się technik i poznaję inne materiały, ale ich na razie nie wykorzystuję. Lubię naszą polską wiklinę.

Czy masz ucznia, któremu przekazujesz wiedzę? Czy są nowi, młodzi adepci tego rzemiosła?

Niestety nie. Uczę wiele osób, które traktują wyplatanie z wikliny jako hobby. Nie wiem, czy którakolwiek z nich zawodowo zajęła się plecionkarstwem. Jeśli tak, to bardzo się z tego cieszę.

Wiem, że przygotowałeś specjalne miejsce – namiot – we własnym ogrodzie aby móc prowadzić warsztaty. Czy często gościsz plecionkarzy?

Z tym jest różnie. Wszystko zależy od finansów uczących się. Raczej nie jest to często. Ostatnio, w sierpniu tego roku, prowadziłem u siebie warsztaty z czteroosobową grupą z USA. Chętnych zapraszam do współpracy i nauki tego bardzo ciekawego rzemiosła.

Rozmawialiśmy o początkach Twojego plecionkarstwa, wówczas było to hobby, a obecnie? Czy uprawiając ten zawód można się w dzisiejszych czasach z niego utrzymać? Czy nadal jest to dla Ciebie jedynie dodatkowe zajęcie?

Robię to co lubię. Mogę powiedzieć, że nadal traktuję to jako hobby. Trudno jest się utrzymać z wyplatania. Największą satysfakcją jest to, że można innym pokazać jak się tworzy te rzeczy. Lubię uczyć, mam w sobie wiele cierpliwości i wyrozumiałości dla początkujących, o co nigdy się nie posądzałem łącząc hobby z podróżowaniem i zwiedzaniem, o czym w młodości nawet nie marzyłem. Podczas zawodowych spotkań i warsztatów poznaję wiele nowych, ciekawych osób. Z wieloma połączyła mnie przyjaźń.

Zdradź nam, dokąd kolejna zawodowa podróż?

Jestem w trakcie organizowania warsztatów w USA, dokąd polecę w kwietniu przyszłego roku. Bilety mam już kupione.

Tadziu bardzo Ci dziękuję za rozmowę i życzę kolejnych sukcesów oraz zwiedzania świata z wikliną w tle.

Rozmawiała Dobrośława Gucia

Pokaz wyplatania podczas V Festiwalu Wikliny i Plecionkarstwa, 2023. Fot. D. Gucia

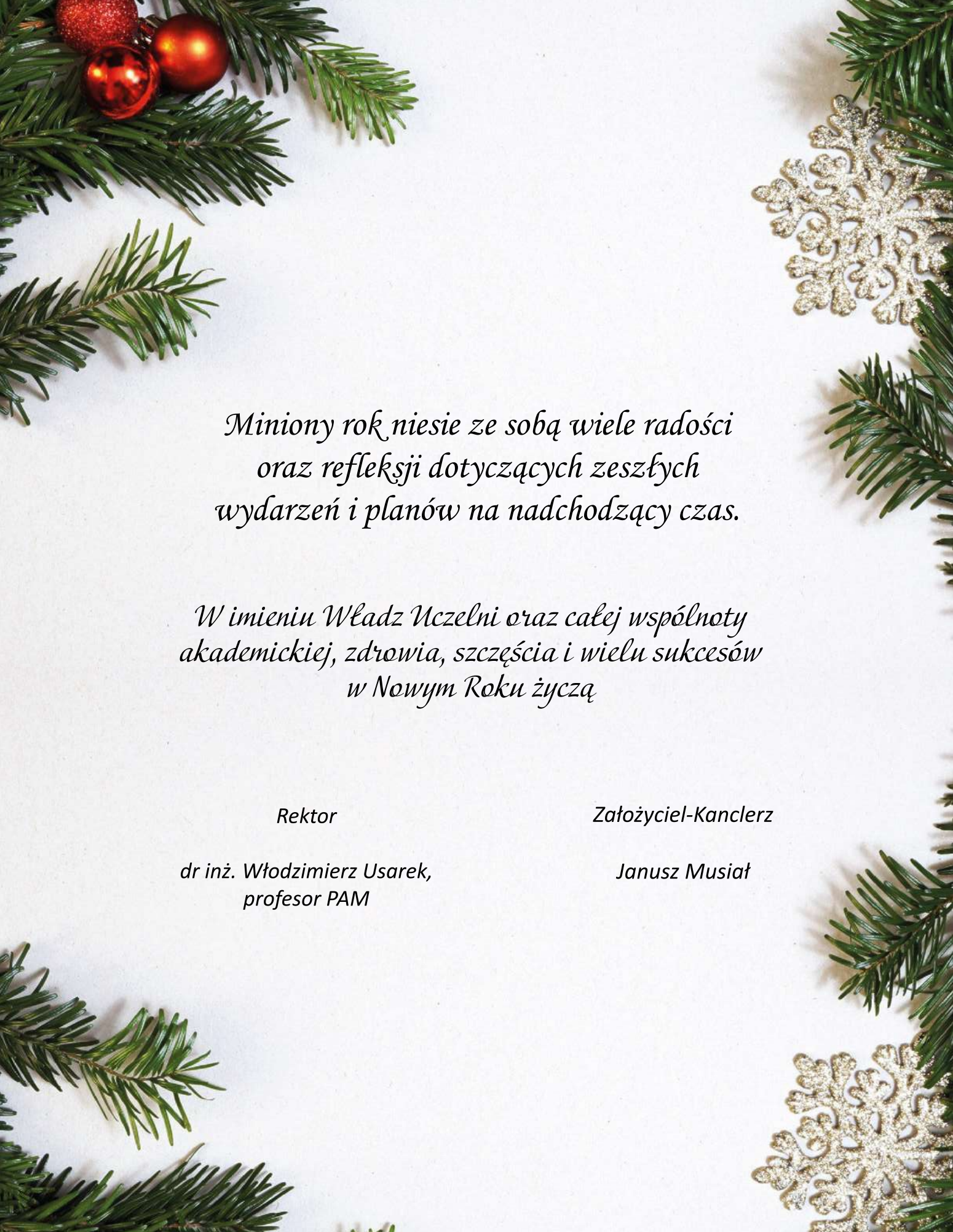
Tadeusz Pięta z Grzegorzem Nikolinem na 25 Międzynarodowych Targach w Salt, 2023. Fot. ze zbiorów T. Pięty

NOWOŚĆ

**ADMINISTRACJA PUBLICZNA
Z ELEMENTAMI ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ**

Już dziś zapisz się na studia podyplomowe
w **100% online** w czasie, który sam ustalasz!

*Miniony rok niesie ze sobą wiele radości
oraz refleksji dotyczących zeszłych
wydarzeń i planów na nadchodzący czas.*

*W imieniu Władz Uczelni oraz całej wspólnoty
akademickiej, zdrowia, szczęścia i wielu sukcesów
w Nowym Roku życzą*

Rektor

*dr inż. Włodzimierz Usarek,
profesor PAM*

Założyciel-Kanclerz

Janusz Musiał